

YFA ÅRSBERÄTTELSE FÖR 2011

YFA har under 2011 lagt grunden till fortsatt utveckling av bland annat FYSS. YFA har genom Svenska Läkaresällskapet initierat och fått antagna nya *Rekommendationer om fysisk aktivitet för vuxna* (111021) som ersätter de första nationella utgivna 2001. Detta har stor betydelse och ska kompletteras med specifika rekommendationer för barn och ungdomar. Det har uppmärksammats bl.a. i media, men framförallt av många yrkesförbund, som nu insett styrkan i förebyggande insatser. Socialstyrelsen fastställde i november *Nationella riktlinjer för sjukdomsförebyggande metoder*, där det slås fast på vetenskaplig grund att läkares samtal om bl.a. fysisk aktivitet har god effekt och är mycket kostnadseffektiva.

Tillsammans med Leg. Sjukgymnasters Riksförbund gav YFA sända YFA ut ett pressmeddelande med uppmaning om att skriva fler recept på fysisk aktivitet. Fetman har fördubblats på tio år och ohälsan ökar. Antalet FaR (Fysisk aktivitet på Recept) är idag c:a 50 000/år i hela Sverige.

Den engelska versionen av FYSS har blivit mycket uppmärksammas internationellt i fackpress (se Kahn 2011 och Hellénus & Sundberg 2011) och på konferenser. Försäljningen sköts av FHI och de har sålt enbart 145 ex under 2011. Den svenska utgåvan såldes i 1.097 ex. En vietnamesisk version skall från 2012 användas i undervisningen. Många inom YFA har engagerats i detta SIDA-projekt och även varit där, samt att vi tagit emot en delegation i Stockholm. Jill anordnade ett program för besökare från Ungern i augusti.

Det finns intresse från flera länder om att översätta FYSS till andra språk. YFA har copyright på innehållet. Föreningen äger även namnet FYSS i ytterligare ett decennium framöver. YFA har under året haft fortsatt samarbete med Statens folkhälsoinstitut, Apoteket AB och Brombergs förlag.

Antalet medlemmar knappt 100 personer (135 året innan). YFA utgör en självständig delförening inom Svenska Läkaresällskapets sektion Svensk Förening för Fysisk Aktivitet och Idrottsmedicin. På GIH i Stockholm har en ny professur tillsatts i fysisk aktivitet och Mats Börjesson, ledamot av styrelsen i YFA, har fått tjänsten. Kontakten med medlemmarna sker via mail. Årsavgiften är oförändrad, 100 kr per kalenderår.

Till medlemmarnas och allmänhetens glädje så har numera YFA och FYSS sina egna webbsidor www.yfa.se och www.fyss.se, samt ett avsnitt om FYSS på engelska. Dessa sidor är välbesökta och aktuella och underhålls av Anna Nylén och Helena Wallin, med hjälp av Peter Lamming, som alltså är anställd på 30 % som informatör.

Föreningens ekonomi är svag, särskilt som vi inte kan erhålla något stöd från FHI sedan många år. Vi har på olika sätt fått till stånd ett möte med FHIs generaldirektör, hittills utan framgång.

Socialstyrelsens ansvariga för de nya riktlinjerna är dock intresserade av att samarbeta med YFA och de flesta av styrelsens ledamöter har ju även ingått som experter i arbetet på SoS.

YFA är svensk medlem i det europeiska HEPA –nätverket. Health Enhancing Physical Activity, som är ett nätverk för att främja god hälsa genom ökad fysisk aktivitet och samarbetar med WHO. Vidare har YFA deltog med en delegation (Jill & Matti) i Portugal under våren för att ta upp kontakter med det internationella nätverket Exercise is Medicine (EIM). EIM är ett amerikanskt initiativ som sprider sig över världen. Man har valt att organisera arbetet enligt samma regionala princip som WHO med ett center i varje världsdelen. Det europeiska sekretariatet har placerats i Tyskland. YFA medverkar i diskussionen om hur det fortsatta arbetet och samverkan med andra europeiska nätverk ska fortskrida.

YFA har gjort ytterligare en inbrytning genom att ha blivit utsedd att sända Carl Johan Sundberg, som representant i den svenska delegationen till FNs generalförsamling i september, då man för första gången behandlade frågan om NCD (icke smittsamma sjukdomar) under flera dagar. Generalförsamlingen antog en resolution, som ska antas av varje enskilt medlemsland att satsa på förebyggande insatser bl.a. genom ökad fysisk aktivitet för att motverka ohälsa till följd av osunda levnadsvanor. YFA arrangerade ett mycket välbesökt (~150 personer) symposium på Medicinska riksstämman i Stockholm. Titeln var ”Fysisk aktivitet – säkert och lönsamt.” YFA deltog i tre dagar i **Hälsotorget** med ett femtontal andra organisationer/myndigheter.

Styrelsen, som utsågs på mötet med YFAs generalförsamling den 20 maj 2010 i Båstad, har varit densamma under hela verksamhetsåret. Under 2012 kallas till ny generalförsamling i samband med SIMFs höstdagar. Som ordförande agerar Carl Johan Sundberg, sekreterare är Jill Taube och Mats Börjesson är kassör. Agneta Ståhle, Eva Jansson, Mai-Lis Hellénus och Matti Leijon är aktiva ledamöter.

Styrelsen har haft nio protokollförda sammanträden (17/1, 15/2, 21/3, 14/4, 6/5, 16/5, 15/6, 8/8, 21/11) under 2011, samt ett med FHI och ett med Socialstyrelsen, ett med SKL samt ett med Socialdepartementet och ett annat med Brombergs förlag. Ett Aktörmöte hölls 20 maj för att diskutera en framtida utgåva av FYSS med representanter från Socialstyrelsen, SBU, SKL, FHI och Socialdepartementet. Styrelsen anordnade den 28 augusti ett internt strategimöte i Stockholm.

Carl Johan Sundberg

Ordförande

2012-02-24

Hellénus, M-L. & Sundberg, C.J. Physical activity as medicine - time to translate evidence into clinical practice (editorial). *Br J Sports Med.* 45(3);158, 2011.

Khan, K.M. Warm up: The girl with or without tattoos who lived happily ever after because of 'physical activity on prescription': the fourth in the Stieg Larsson Trilogy. *Br J Sports Med* 2011;45:157